

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา
ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
Study of the administrative management conditions of Vocational and Technical
Institutions in Special Development Zone Southern Border Provinces

จักรพงษ์ ช้วยนุกุล¹ รวีวรรณ ชินะตระกูล² และเสมอ เรืองนันต์³
Jakrapong Chuaynukul¹, Ravewan Shinatrakool² and Samer Roenganan³

¹นักศึกษาหลักสูตร ค.อ.ม. (สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

²รองศาสตราจารย์ ³อาจารย์ สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิค

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

j_stone29@hotmail.com, sravewan@yahoo.com, and smerr@kmutnb.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2.เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$) ด้านบริหารทรัพยากร ($\bar{X} = 3.22$) ด้านแผนงานและความร่วมมือ ($\bar{X} = 3.20$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.06$) ตามลำดับ

2. สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.31$) ด้านแผนงานและความร่วมมือ ($\bar{X} = 3.25$) ด้านบริหารทรัพยากร ($\bar{X} = 3.20$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.12$) สถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$) ด้านบริหารทรัพยากร ($\bar{X} = 3.22$) ด้านแผนงานและความร่วมมือ ($\bar{X} = 3.19$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.04$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพการบริหารสถานศึกษา อาชีวและเทคนิคศึกษา เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the administrative management conditions of vocational and technical institutions in special development zone of southern border provinces and 2) to study the administrative management conditions of vocational and technical education institutions in special development zone of southern border provinces based on opinions of administrators and teachers in vocational institutions which are classified by school sizes. The research instrument, which was a Five-Point Likert Scale questionnaire constructed by the researcher, was administered to a total of 322 people who were the subject of this study. The data obtained were statistically analyzed by means of percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The results of this study were as follows:

1. The level of the administrative management conditions of vocational and technical institutions in special development zone of southern border provinces in all four dimensions was at an average level ($\bar{X}$ = 3.20) which the mean score ranging from the highest to the lowest were in the category of the development of student affairs ($\bar{X}$ = 3.30), the resource management ($\bar{X}$ = 3.22), the strategic plan and cooperation ($\bar{X}$ = 3.20) and the academic administration ($\bar{X}$ = 3.06) respectively.

2. When studying the level of the administrative management conditions in all four dimensions of vocational and technical institutions in special development zone of southern border provinces sorted by school sizes, it was found that the medium-sized institutions were at an average in mean score ($\bar{X}$ = 3.22) which the mean score ranging from the highest to the lowest were in the category of the development of student affairs ($\bar{X}$ = 3.31), the strategic plan and cooperation ($\bar{X}$ = 3.25), the resource management ($\bar{X}$ = 3.20), and the academic administration ($\bar{X}$ = 3.12) respectively. It was also found that the small-sized institutions were at an average in mean score ($\bar{X}$ = 3.19) which the mean score ranging from the highest to the lowest were in the category of the development of student affairs ($\bar{X}$ = 3.30), the resource management ($\bar{X}$ = 3.22), the strategic plan and cooperation ($\bar{X}$ = 3.19), and the academic administration ($\bar{X}$ = 3.04) respectively.

Keywords : Administrative Management Conditions, Vocational and Technical Education, Special Development Zone of Southern Border Provinces

1. บทนำ

การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรูปแบบการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาระบบทวิภาคี [1] ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติแก่เยาวชน ชุมชน สังคม และท้องถิ่น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นผลสากลและภูมิปัญญาไทย มาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติและมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ [2] การบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หน่วยงานที่บริหารจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ในปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ทำให้การบริหารจัดการศึกษาไม่มีความเป็นเอกภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน [3] จึงส่งผลต่อการบริหารและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนแม้จะบริหารจัดการในกรอบนโยบายและกฎหมายเดียวกันก็ตาม แต่การจัดการศึกษาไม่เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน และอาจสิ้นเปลืองทรัพยากรและอุปกรณ์ทางการศึกษาโดยไม่จำเป็น การบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่การสอนหรือการฝึกสอนด้านอาชีพทางสถาบันการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยชุมชนและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ขาดการบูรณาการร่วมกันมีลักษณะต่างคนต่างจัดกิจกรรม ทำให้เกิดการซ้ำซ้อนในการทำงานและไม่มีความต่อเนื่อง [4] ปัญหาขาดแคลนบุคลากรครูผู้สอนในสถานศึกษา ขณะที่ครูที่มีอยู่และครูรุ่นใหม่จะขาดประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ เนื่องจากส่วนใหญ่เมื่อเรียนจบแล้วจะเข้ามาเป็นครูทันที ทำให้ไม่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่สอน อีกทั้งครูอัตราจ้างรายปีไม่มีความมั่นคง มีการเข้าออกบ่อยทำให้การเรียนการสอนขาดความต่อเนื่อง ปัญหาครุภัณฑ์อาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นครุภัณฑ์เก่าล้าสมัย ขณะที่ครุภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับก็จะไม่สามารถใช้สอนได้ เพราะครุภัณฑ์ที่ได้รับไม่ตรงตามหลักสูตรรายวิชา ทำให้เสียพื้นที่ที่จะใช้จัดการเรียนการสอน นอกจากนี้นักศึกษาปัจจุบันมีความรู้ค่อนข้างน้อยและผู้จบการศึกษามีทักษะไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ [5]

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำรายงานผลการศึกษาวิจัย เป็นข้อมูลให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศูนย์พัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็น

ข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552 เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบ่งการบริหารงาน ออกเป็น 4 ด้าน คือ 1.ด้านแผนงานและความร่วมมือ 2.ด้านบริหารทรัพยากร 3.ด้านวิชาการ 4.ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1.ด้านแผนงานและความร่วมมือ 2.ด้านบริหารทรัพยากร 3.ด้านวิชาการ 4.ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 831 คน [4]

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 322 คน

1. วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ Multi-Stage Sampling จากสถานศึกษาจำนวน 18 แห่ง สุ่มสถานศึกษามา 10 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง 3 แห่ง จำนวน 221 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 13 คน ครูผู้สอน 208 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 7 แห่ง จำนวน 268 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 28 คน ครูผู้สอน 240 คน

2. ผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขนาดกลาง 13 คน และขนาดเล็ก 28 คน ส่วนครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 208 คน และขนาดเล็ก จำนวน 240 คน ผู้วิจัยได้สุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน โดยใช้ตารางการกำหนดขนาด

กลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 134 คน และจากสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 147 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เท่ากับ 0.96

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และรวบรวมได้ 210 ชุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูล สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

7. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไป

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. เพศ	- ชาย	190	90.50	1
	- หญิง	20	9.50	2
	รวม	210	100	
2. อายุ	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	7	3.30	4
	- ระหว่าง 31-40 ปี	13	6.20	3
	- ระหว่าง 41-50 ปี	149	71.00	1
	- มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	41	19.50	2
	รวม	210	100	
3. ตำแหน่งในสถานศึกษา	- ผู้บริหาร	41	19.50	2
	- ครูผู้สอน	169	80.50	1
	รวม	100	100	

จักรพงษ์ ชัยบุญกุล รวีวรรณ ชินะตระกูล และเสมอ เรืองนันทน์
วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2557

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
4. ประสิทธิภาพการทำงาน				
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี		7	3.30	4
- ระหว่าง 6-10 ปี		13	6.20	3
- ระหว่าง 11-15 ปี		40	19.00	2
- มากกว่า 15 ปีขึ้นไป		150	71.40	1
รวม		210	100	
5. ขนาดสถานศึกษา				
- ขนาดกลาง		50	23.80	2
- ขนาดเล็ก		160	76.20	1
รวม		210	100	

ตารางที่ 2 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

สภาพการบริหารสถานศึกษา	ผู้บริหาร และครูผู้สอน			
	n = 210		การแปลความ	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแผนงานและความร่วมมือ	3.20	0.31	ปานกลาง	3
2. ด้านบริหารทรัพยากร	3.22	0.41	ปานกลาง	2
3. ด้านวิชาการ	3.06	0.47	ปานกลาง	4
4. ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	3.30	0.17	ปานกลาง	1
รวม	3.20	0.21	ปานกลาง	

ตารางที่ 3 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นผู้บริหาร

สภาพการบริหารสถานศึกษา	ผู้บริหาร			
	n = 41		การแปลความ	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแผนงานและความร่วมมือ	3.10	0.19	ปานกลาง	3
2. ด้านบริหารทรัพยากร	3.12	0.21	ปานกลาง	2
3. ด้านวิชาการ	3.05	0.29	ปานกลาง	4
4. ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	3.36	0.16	ปานกลาง	1
รวม	3.16	0.13	ปานกลาง	

ตารางที่ 4 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นครูผู้สอน

สภาพการบริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน			
	n = 169		การแปลความ	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแผนงานและความร่วมมือ	3.23	0.33	ปานกลาง	3
2. ด้านบริหารทรัพยากร	3.24	0.45	ปานกลาง	2
3. ด้านวิชาการ	3.07	0.51	ปานกลาง	4
4. ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	3.29	0.17	ปานกลาง	1
รวม	3.21	0.22	ปานกลาง	

ตารางที่ 5 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

	สภาพ การบริหาร สถานศึกษา	ผู้บริหารและครูผู้สอน							
		ขนาดกลาง				ขนาดเล็ก			
		n = 50		การ แปล ความ	ลำดับ	n = 160		การ แปล ความ	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.			$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านแผนงาน และความร่วมมือ	3.25	0.23	ปาน กลาง	2	3.19	0.33	ปาน กลาง	3
2.	ด้านบริหาร ทรัพยากร	3.20	0.35	ปาน กลาง	3	3.22	0.43	ปาน กลาง	2
3.	ด้านวิชาการ	3.12	0.41	ปาน กลาง	4	3.04	0.49	ปาน กลาง	4
4.	ด้านพัฒนา กิจการนักเรียน นักศึกษา	3.31	0.18	ปาน กลาง	1	3.30	0.17	ปาน กลาง	1
	รวม	3.22	0.18	ปาน กลาง		3.19	0.22	ปาน กลาง	

ตารางที่ 6 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตามความเห็นผู้บริหาร								
สภาพ การบริหาร สถานศึกษา	ผู้บริหาร							
	ขนาดกลาง				ขนาดเล็ก			
	n = 13		การ แปล ลำดับ ความ		n = 28		การ แปล ลำดับ ความ	
	$\bar{X}$	S.D.			$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแผนงานและ ความร่วมมือ	3.01	0.13	ปาน กลาง	3	3.13	0.19	ปาน กลาง	2
2. ด้านบริหาร ทรัพยากร	3.18	0.22	ปาน กลาง	2	3.10	0.20	ปาน กลาง	3
3. ด้านวิชาการ	3.04	0.16	ปาน กลาง	4	3.05	0.34	ปาน กลาง	4
4. ด้านพัฒนา กิจการ นักเรียนนักศึกษา	3.39	0.15	ปาน กลาง	1	3.34	0.26	ปาน กลาง	1
รวม	3.16	2.12	ปาน กลาง		3.16	0.14	ปาน กลาง	

ตารางที่ 7 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตามความเห็นครูผู้สอน

สภาพ การบริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน							
	ขนาดกลาง				ขนาดเล็ก			
	n = 37				n = 132			
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ	ลำดับ
1. ด้านแผนงานและ ความร่วมมือ	3.33	0.20	ปาน กลาง	1	3.20	0.35	ปาน กลาง	3
2. ด้านบริหาร ทรัพยากร	3.20	0.39	ปาน กลาง	3	3.25	0.46	ปาน กลาง	2
3. ด้านวิชาการ	3.15	0.46	ปาน กลาง	4	3.04	0.52	ปาน กลาง	4
4. ด้านพัฒนากิจการ นักเรียนนักศึกษา	3.29	0.18	ปาน กลาง	2	3.29	0.17	ปาน กลาง	1
รวม	3.24	0.19	ปาน กลาง		3.20	0.32	ปาน กลาง	

8. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีรายละเอียดดังนี้

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 90.50 อายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 71.00 ส่วนตำแหน่งในสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ร้อยละ 80.50 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 71.40 และขนาดของสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ร้อยละ 76.20

จากตารางที่ 2 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ ตามลำดับ

1. ด้านแผนงานและความร่วมมือ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนปฏิบัติการประจำปีตามนโยบายและภารกิจของสถานศึกษา รองลงมาคือ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และจัดทำ

ข้อมูลแผนการรับนักเรียนนักศึกษาตามความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษาตามลำดับ ส่วนสภาพการบริหารงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ และความช่วยเหลือในการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา

2. ด้านบริหารทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการเอกสารและหลักฐานบัญชีการจ่ายเงินงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้แก่บุคลากรทราบ และกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา ตามลำดับตามลำดับ ส่วนสภาพการบริหารงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จัดทำรายงานงบการเงินและบัญชี เพื่อจัดส่งส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ อาจารย์ของแผนกวิชาต่างๆ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ จัดรายวิชาและสาขาวิชาให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนครูผู้สอนในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจการใช้หลักสูตร ตามลำดับ ส่วนสภาพการบริหารงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการดำเนินการตรวจสอบแผนการเรียนการสอนของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตร

4. ด้านการพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพของนักศึกษา รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมและการให้บริการ ที่ตอบสนองต่อสังคมและชุมชนตามนโยบายของ สอศ. และสถานศึกษามีการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับตามลำดับ ส่วนสภาพการบริหารงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ประสานงานกับผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักศึกษาในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักศึกษา

จากตารางที่ 3 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามตำแหน่งในสถานศึกษาตามความเห็นผู้บริหารในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ ตามลำดับ

จากตารางที่ 4 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นครูผู้สอนในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ ตามลำดับ

จากตารางที่ 5 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอน มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. สถานศึกษาขนาดกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ

2. สถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ

จากตารางที่ 6 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ของผู้บริหาร มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. สถานศึกษาขนาดกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ

2. สถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ

จากตารางที่ 7 สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ของครูผู้สอน มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. สถานศึกษาขนาดกลาง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านแผนงานและความร่วมมือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร และด้านวิชาการ

2. สถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านบริหารทรัพยากร ด้านแผนงานและความร่วมมือ และด้านวิชาการ

8. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีประเด็นอภิปรายผลดังนี้ คือ

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากสภาพการบริหารสถานศึกษา ขนาดกลางและขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อย และทางภาครัฐยังไม่สามารถสร้างหลักประกันในเรื่องความรู้สึกปลอดภัย จึงส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจที่จะทุ่มเทให้กับการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ บุญล้อม [7] ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพในระดับสูงแล้ว พวกเขาจะมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรในระดับสูงตามไปด้วย และในทางตรงกันข้ามหากข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่ดังกล่าวมีการรับรู้คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำ พวกเขาจะมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรในระดับต่ำ

2. สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ในด้านวิชาการทั้งขนาดกลางและขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลางแต่อยู่ในอันดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจากสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการให้บริการโสตทัศนูปกรณ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ไม่มีการดำเนินการตรวจสอบแผนการเรียนการสอนของทุกแผนกวิชาให้ตรงตามหลักสูตร ตลอดจนไม่มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่ได้มาตรฐาน ขาดการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ของสถานศึกษาขาด การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิชาการ ที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอน และไม่มีมีการจัดสอบ มาตรฐานวิชาชีพพร้อมกับแผนกวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสาโรช ยกให้ [8] ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนา คุณภาพการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า จุดอ่อนในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา คือนโยบายมีการเปลี่ยนแปลงตามผู้นำทำให้ขาด ความต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี คุณภาพการศึกษา ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างแท้จริง การบริหารเวลาขาดประสิทธิภาพ การ ประสานงานระหว่างกลุ่มงานและสถานศึกษาล่าช้าไม่ทันสมัย คุณภาพของบุคลากรในการบริหารเวลาและในการทำงานขาด ประสิทธิภาพ ความสามารถในการใช้เทคนิคการทำงานที่ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงต่ำ การแลกเปลี่ยนความรู้ในการ ปฏิบัติงานมีน้อย ขาดระบบจัดเก็บข้อมูล ความคิดสร้างงาน จากการวิเคราะห์วิจัยน้อย ขาดการสร้างองค์ความรู้และการ จัดการความรู้ การใช้จ่ายงบประมาณมีความล่าช้าในการแจ้ง และการเบิกจ่ายงบประมาณทุกระดับ การจัดสรรงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ การใช้วัสดุอุปกรณ์ ขาดการ ซ่อมบำรุงและใช้งานอย่างคุ้มค่า ขาดการพัฒนาสมรรถนะให้ ทันกับกระแสการพัฒนาเทคโนโลยี

9. ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์และบุคลากร เกี่ยวกับงานวิจัยการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องนวัตกรรมและ สิ่งประดิษฐ์
2. ควรวางแผนการอนุรักษ์พลังงาน และการรักษา สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา
3. ควรดำเนินการตรวจสอบ แผนการเรียนการสอนของ ทุกแผนกวิชา ให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตรของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. ควรมีการให้บริการ โสตทัศนูปกรณ์และระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
6. ควรสนับสนุนในด้านวิชาการ ให้มากกว่าด้านอื่นๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐาน และมี ประสิทธิภาพสูงสุด
7. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน ในด้านแผนงานและ ความร่วมมือกับต่างประเทศ และความช่วยเหลือในการร่วม ลงทุนเพื่อการศึกษา

8. ควรมีการศึกษาโอกาสการศึกษาต่อของนักศึกษาที่ จบจากสถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556. **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556. **ภารกิจและนโยบาย.** ค้นเมื่อ 29 กันยายน 2556, จาก <http://www.vec.go.th/>เกี่ยวกับสอศ/ภาระกิจ และนโยบาย
- [3] เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. 2550. **สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้.** พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- [4] เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. 2553. **รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดน ภาคใต้.** กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- [5] เดลินิวส์. **เผยข้อมูลตอกย้ำปัญหาการอาชีวะไทย.** ค้นเมื่อ 29 กันยายน 2556, จาก <http://www.dailynews.co.th/content/education/11644>.
- [6] ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา. 2556. **รายงานสรุปจำนวนบุคลากรของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการ จัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ.2556.** ค้นเมื่อ 29 กันยายน 2556, จาก <http://techno.vec.go.th>
- [7] รวีวรรณ บุญล้อม. 2551. **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพ ชีวิตในการทำงานความผูกพันต่อองค์การและพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของข้าราชการครู วิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรมและองค์การ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [8] สาโรช ยกให้. 2553. **กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการ บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.** **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม.** 9(1), น.12-24